
Saksnotat til Fakultetsstyret ved Det medisinske fakultet

Til: Fakultetsstyret ved DMF

Kopi til:

Fra: Dekan Björn Gustafsson

Signatur: Knut Arne Kissten/Børre Flovik

O-SAK 06-16 Årsregnskap 2015

Notat sendt til Rektor 26.01.2016; Dekanens årsrapportering 2015 - DMF

3. Rapportering – økonomistyring 2015

a) Overordnet vurdering av økonomistyringen

Gjennomføring av budsjett

2015 har vært et krevende år sett fra et økonomistyringsperspektiv ved DMF. Fakultetet hadde i utgangspunktet ekspansive budsjetter og hadde lagt opp til et stort forbruk inn mot strategiske satsninger i 2015. Ved innføring av avbyråkratiseringen fra departementet ble DMF pålagt en stor andel av innsparingene ved NTNU i 2015. Spesielt avgjørelsen om å legge alle ansatte i administrative stillinger, også BOA, til grunn straffet DMF forholdsvis hardt i forhold til de andre fakultetene. Som følge av innsparingskravet iverksatte DMF tilsetningsstopp på administrative stillinger. Spesielt ble det satt stopp for stillinger planlagt inn i de strategiske satsningene. Vi ser i etterkant at stoppen også fikk ringvirkninger på aktiviteten knyttet til satsningene. Dette er mye av årsaken til at fakultetet har et stort mindreforbruk i forhold til budsjett i 2015.

Det spesielle i 2015 er at storparten av avvikene ligger på fakultetsnivået. Som tidligere nevnt er mye knyttet til forsinket aktivitet knyttet til strategiske satsninger. Instituttene har i stor grad styrt mot budsjett og de instituttene som har vesentlige avvik har varslet dette forholdsvis tidlig i 2015. Unntaket er nok en gang kjernefasilitetene hvor det er utfordrende å se hvordan forløpet på inntektssiden vil være på et tidlig tidspunkt. Noen av kjernefasilitetene har store oppdrag som

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
Medisinsk teknisk forskningscenter 7491 Trondheim	E-post: dmf-post@medisin.ntnu.no http://www.ntnu.no/dmf	Medisinsk teknisk forskningscenter Olav Kyrres gt 9	+ 47 72 82 07 00	Børre Flovik

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

faktureres ved oppdragets slutt. Dermed blir tidspunkt for inntekt vanskelig å forutse. I tillegg har kjernefasilitetene ekstern finansiering for en del stillinger og investeringer. Blant annet fra Samarbeidsorganet Helse Midt-Norge. Også her har vedtakene kommet sent og kanskje ikke gitt den ønskede forutsigbarheten.

De største enkeltpostene med underforbruk i 2015 har vært knyttet til lønn på faste stillinger. Her ser vi at vi ikke har tatt høyde for et lønnsoppgjør med lite lønnsstigning. Her har vi nok sovet litt i timen og dermed fått et kraftig underforbruk på fastlønn. I tillegg sykepengerefusjonen hatt større effekt ved at vi i mindre grad har satt inn vikarer ved sykdom.

DMF har jobbet hardt for å få på plass en ny lokal inntektsfordelingsmodell for budsjettet fra 2016. Den nye modellen er i stor grad basert på NTNUs modell og legger opp til en bedre fordeling mellom enhetene basert på aktivitet. Blant annet har man kuttet bruk av ledige lønnsmidler som et insitament for handlingsrom ved instituttene. Modellen prøver også som formål å balansere handlingsrom mellom fakultetet og instituttene, samt å frigjøre strategiske midler som stilles til disposisjon for dekanen og hans ledelse.

Arbeidet med modellen har krevd store Controllerressurser ved fakultet og kombinert med utlån av Controllerressurser fra fakultetet til institutt, har dette ført til litt for lite fokus på styring av fakultetets budsjetter. Dette er en forklaring på at vi for sent har sett mindre forbruket og ikke har fått satt i gang nye tiltak.

DMF vil i 2016 bygge opp realistiske budsjetter og vil så langt det er mulig prøve å unngå budsjettposter uten konkrete aktiviteter. I tillegg vil vi sammen med ledelsen lage en tiltaksliste som kan tas fram hvis vi ser at aktiviteten blir lavere enn planlagt.

Budsjettavvikene:

	Budsjett (resultat)	Regnskap (resultat)	Avvik (resultat)
RD	- 7,7 mill.	8,0 mill.	15,8 mill
RSO	0,8 mill.	9,7 mill.	8,9 mill.
RF	- 26,6 mill.	- 18,3 mill	8,3 mill.
Totalt	- 33,5 mill.	- 0,5 mill.	33 mill.

RD:

For RD har vi nevnt de størst utfordringene knyttet til Økonomistyringen. De største avvikene er knyttet til:

- Lønn 7 mill. (lønnsoppgjør og ikke igangsatt aktivitet)
- Inntekt fra BOA: 5 mill. (Både leiested og indirekte kostnader)
- Inntekt kjernefasilitetene: 4 mill.

Vi har selvsagt mindre avvik i tillegg mellom instituttene og enkelte seksjoner, men dette er hovedpostene som forklarer avviket.

RSO:

DMF har i 2015 tildelt rekordmange stillinger. Årsaken til dette var at mange stillinger var på vei ut, samtidig som vi har sett en utfordring i å få satt i gang aktivitet tidlig nok. Blant annet har vi tildelt en god del slutføringsstipend til ansatte som stort sett har utført sitt arbeid med dr.grad knyttet til arbeid ved klinikkene på St.Olavs hospital. Stipendene som ble tildelt har vært fra 1-12 måneder. Til tross for stor tildeling, ser vi fortsatt at det er utfordring å få satt i gang aktiviteten tidlig nok. Noe av årets oppbygging skyldes for sent igangsatt aktivitet knyttet til stillingene.

I tillegg er det en forsinkelse på aktiviteten knyttet til TSO'en NTNU helse. Denne som har en forsinket aktivitet på 2,8 mill. ved utgangen av 2015. Også Hunt4 har hatt 2,8 mill. lavere aktivitet enn budsjettet i 2105.

Vi legger opp til en stor nedbygging av avsetningen på RSO i 2016. Et tiltak som er gjort er at alle stillinger nå er tildelt i desember 2015. Dette tror vi vil bidra til en tidligere oppstart av stillingene og effekt over flere måneder. Også i 2016 er det tildelt et stort antall stillinger. NTNU helse og Hunt 4 vil også ha vesentlig større aktivitet i 2016.

RF

Som vanlig er det vanskelig å spå nøyaktig tidspunkt for investering av utstyr. Noe av dette er lange prosesser og avviket for 2015 skyldes utelukkende forsinkede innkjøpsprosesser. Som dere vil se av budsjettet legger vi opp til å bruke restmidlene knyttet til utstyr nytt sykehus i løpet av 2016.

Vurdering av prognose 2. tertial.

	Resultat 2015	Prognose 1 for resultat 2015	Prognose 2 for resultat 2015
RD	8	-9	-13
RSO	9,7	5	9
RF	-18,3	-25	-27
RT	-0,5	-29	-31

Prognosene pr. 2. tertial var ikke gode i år. Spesielt gjelder dette prognosen for RD. Prognosen her var alt for optimistisk i forhold til forbruk. Vi har ovenfor nevnt de mulige forklaringene på dette. Spesielt på lønnsiden var prognosen dårlig. Vi har ikke fanget effektene av det forsiktede lønnsoppgjøret. Dette forklarer noe av den optimistiske prognosen som var på et resultat på mellom 9 og 13 mill. i nedbygging. I tillegg har fokuset vært for dårlig på seksjonenes forbruk, spesielt knyttet til de strategiske satsningene. Den posten som er størst knyttet til satsningene er mindreforbruk på 2,9 mill. på midler satt av til finansiering av utreise. Her ser vi at det hentes mer midler eksternt enn forutsatt i både budsjett og prognose. Ellers er avviket jevnt fordelt på flere seksjoner. For 2016 er seksjonenes budsjetter tatt ned med 8 mill. på drift slik at vi tror budsjettene nå er mer realistiske i innhold og skal bidra til bedre prognoser. Det positive med prognosen satt pr. 2. tertial er at instituttene stort sett har levert gode prognoser, selv om de også har vært litt optimistiske på forbruk.

Vi har som sagt satt inn tiltak og har stor tro på at prognosene for 2016 skal være tilbake på et godt nivå.

Prognosen for RSO var bedre for 2. tertial. Prognosen her lå på oppbygging på mellom 5 og 9 mill. Vi endte i overkant av 9 mill. Vi hadde ikke tatt full høyde for forsinkelsen i ansettelse på stillingene, men vi hadde fanget forsinkelsen på NTNU helse og HUNT 4.

Utfordringen på RSO blir å få til et godt budsjett for 2016. Vi har god tro på at vi skal treffe bedre på budsjettet for 2016 hvor vi forventer raskere tilsetninger i stillingene ved tidligere tildelinger og forventer også et høyere forbruk for NTNU helse og Hunt4.

Prognosen for RF var også for optimistisk i forhold til investeringstidspunkt. Se forklaring over.

Oppfølging av avsetningsnivå

Enheter/rammer (tkr)	RD	RF	RSO	Totalt
Fak felles tjenester	12 114	-13 846	-2 036	-3 768
LBK	-3 467		-1 885	-5 352
IKM, inkl KF	-14 279		-955	-15 234
ISM, inkl HUNT	-9 083		-4 135	-13 218
ISB, inkl KF	-8 298		-3 304	-11 602
INM, inkl KF	-2 812		-1 280	-4 092
RKBU	-899		-666	-1 565
Kami/CNC	-169		-5 676	-5 844
Totalt	-26 892	-13 846	-19 937	-60 675

DMF har foreløpig god klaring fra avsetningstaket på RD. Vi har de siste årene ikke styrt instituttene med avsetningstak. Grunnen til dette er at fakultetet gjennom forskuttert aktivitet og flytting av handlingsrom til instituttene har hatt en stor minus. Gjennom årets resultat med en oppbygging på fakultetet, kan vi bli nødt til å gjeninnføre et avsetningstak på instituttene. Dette vil vi diskutere i ledelsen. Avsetningsnivået på fakultetet er ved utgangen av 2015 på 26,8 mill. ca. 9,9 %. Fortsatt ligger avsetningen i stor grad på instituttene og kjernefasilitetene, mens fakultetet er ca. 12 mill. i minus. I budsjettet for 2016 har vi lagt opp til at fakultetet skal nærme seg 0 i avsetninger, mens instituttene skal bygge litt ned. Vi vil som tidligere nevnt følge denne situasjonen tett og jobbe fram en tiltaksliste som kan tas fram hvis vi ser et for lavt forbruk i 2016.

For RSO er avsetningen på nærmere 20 mill. ved utgangen av 2015. Dette synes vi er for høyt og legger opp til en halvering i 2016. Ca. halvparten av avsetningen er knyttet til de store satsningene NTNU helse, Hunt4 og Bioteknologi som er prosjekter med stor planlagt aktivitet de nærmeste årene. Vi er sikre på at avsetningene knyttet til disse satsningene vil bli brukt. Stillingen er som tidligere nevnt tildelt tidligere for 2016 og vi regner med å se effekten av det. Samtidig vil stillinger tildelt i 2015 få større effekt på forbruket for 2016.

RF avsetningene vil bli brukt opp i sin helhet i løpet av 2016.

b) Overordnet vurdering av BOAUtviklingen fra 2013 til 2015 pr. finansieringskategori

	2013	2014	2015
NFR	122 574	124 701	112 339
Randsone	183 079	184 751	203 947
EU/utland	17 664	19 909	20 522
Stat/kommune	41 447	36 425	33 476
Fond/legater	26 367	47 840	46 593
Private/næringsliv	23 161	29 884	30 326
Kurs/konferanser	2 136	2 034	506
Andre	4 483	5 369	7 008
Totalt BOA	420 911	450 913	454 717

Vi legger til grunn at man først og fremst ønsker en vurdering av utviklingen sammenlignet med 2014. For de fleste kategorier er det som ventet små endringer sammenlignet med 2015. Vi vil derfor knyttet våre kommentarer til NFR, Randsone (Helse Midt-Norge) og EU.

For NFR-kategorien skyldes nedgangen for det meste at den direkte bevilgningen til Kavli instituttet ble flyttet fra NFR og over til KD. Bevilgningen var i 2014 via NFR på 12,5 mill. Ellers har vi små endringer på NFR, men vi kan nevne at vi 2014 hadde en større investering på Biobank Norge som påvirket aktiviteten positivt. Hvis vi ser på disse nevnte postene er resten av utviklingen knyttet til NFR positiv fra 2014 til 2015. Ser vi instituttene samlet sett er det en liten oppgang på NFR. Det er selvsagt små interne variasjoner, men totalt sett er aktiviteten litt opp i forhold til 2014.

Vi har en liten oppgang på Samarbeidsorganet Helse Midt-Norge fra 2014. Randsone i denne oversikten. Bevilgningen har vært på samme nivå i 2015 som i 2014, men tidligere tildelte prosjekter har økt aktiviteten litt i 2015. I tillegg har vi fått en økning i tildelingen til Enhet for anvendt klinisk forskning (AKF) på 8,8 mill. Vi forventer ingen store endringer i aktiviteten mot Samarbeidsorganet i 2016.

EU-aktiviteten er på samme nivå som i 2014. Noen prosjekter har blitt avvirket, mens det har kommet inn noen få nye. Vi er i oppstart på 2 koordinatorprosjekter i disse dager, men forventer en tilsvarende aktivitet i 2016.

Kvalitativ vurdering av BOA-porteføljen

Som forventet har det skjedd en utflating av aktiviteten på BOA de to siste årene. I årene før det opplevde DMF en voldsom økning i aktiviteten på BOA. Spesielt var tildelingen til prosjekter finansiert av Samarbeidsorganet Helse-Midt Norge som sørget for denne økningen. I tillegg hadde vi en kraftig økning i finansieringen fra fond, spesielt Kavlifondet mot Moser-miljøet.

Tildelingen fra Helse Midt-Norge har fortsatt økt, men ikke i samme grad som tidligere år. For 2016 ser vi at tildelingene derfra blir på samme nivå som i 2015. Helse Midt-Norge er som kjent inn på finansieringssiden for Hunt 4. Vi regner derfor med en aktivitetsøkning knyttet til Helse Midt-Norge i 2017 og 2018. Bidraget derfra er samlet på 44 mill.

Tildelingene fra NFR har også stabilisert seg. Noen store prosjekter og sentertildelinger har gått ut, men vi ser at DMF fortsatt har godt tilslag derfra. Blant annet er vi nå i oppstart av en SFI (CIUS), som erstatter tidligere SFI ved MI-lab. Vi har allerede fått tilsagn til en 7Tesla MR til infrastrukturprogrammet NORbrain II som vil påvirke aktiviteten framover. Vi forventer at den øvrige NFR-aktiviteten vil fortsette på samme nivå som tidligere. Gjennom investeringen knyttet til NORbrain II-prosjektet vil vi få en aktivitetsøkning på 38 mill. i 2017 og tilsvarende i 2019

DMF har satset hardt på EU gjennom et stort antall søknader til Horisont 2020. Det vil også være et satsningsområde for fakultetet framover. Selv om vi har sendt mange søknader, som også har fått gode evalueringer, har det vært dårlig tilslag hittil i Horisont2020. Det har imidlertid lysnet og to store koordinatorprosjekter er i nå i oppstartsfasen. I tillegg begynner vi også å få noen partner prosjekter. De gode evalueringene gjør oss optimistiske i forhold til framtidige tilslag og håper på økt aktivitet de nærmeste årene. For 2016 venter vi imidlertid ikke de store utslagene på omsetningen.

For de øvrige kategoriene venter vi ikke de store endringene framover. Det betyr at vi fortsatt vil ha et stabilt høyt nivå på BOA i 2016. Det vil bli en økning i 2017-2019 knyttet til Hunt4 og investeringer i NORbrain II-prosjektet. I tillegg håper vi at økt tilslag fra EU også skal bidra til en oppgang i årene som kommer.

Den største risikoen i forhold til BOA-omsetning ligger i midlene knyttet til Helse Midt-Norge. Dette er politisk styrt, men kan inneholde en risiko for at midlene kanaliseres på en annen måte i framtiden. Dette vil uansett ikke få noen innvirkning i 2016 og i mindre grad de nærmeste årene da mange prosjekter er under oppstart og har et treårig løp.

4. Langtidsbudsjettet runde 3 2016-2019

I landtidsperioden legger DMF til grunn av våre økonomiske rammer ikke øker vesentlig utover vanlig indeksreguleringer. Fakultetets BOA generelle aktivitet flater ut, men «reddes» av HUNT4 og investeringer til NORBrain II. Samlet aktivitet som gir uttelling i IFM vil i perioden forventes å ha noe lavere andel på NTNU nivå, spesielt antall ph.d, omsetning BOA og publiseringspoeng, hvor andre fakultet øker aktiviteten mer enn DMF.

For rammedrift er samspeilet mellom ny lokal IFM, BOA aktiviteten og avsetningsnivå de viktigste styringselementene fremover. DMF ønsker å øke handlingsrommet for dekan og hans ledergruppe på fakultetet. Dette innebærer at avsetningene på institutt/enheter ikke kan øke i perioden da samlet avsetning vil overstige avsetningstaket. Endringer ift internhusleie og avsetningstak er virkemidler som vurderes for å holde avsetningsnivået stabilt eller redusert på enhetene.

I LTB ligger det ingen økning i stillingsporteføljen etter 2016. Handlingsrommet er forsøkt knyttet til dekans strategiske ramme og er for 2016 på 10 mill, samtidig er det budsjettet med et overskudd på fellestjeneste med 10 mill. Fakultetets fremtidige investeringsbehov må ivaretas i egen ramme da utstyr til nytt sykehus er planlagt ferdigstilt ila 2016. Investeringsplan for AVIT og undervisningsutstyr er i årlig prosess og allokering av tilstrekkelige midler til formålet gjøres årlig. For LTB perioden er det satt av i størrelsesorden 7-9 mill pr år til denne aktiviteten, noe som muligens er noe underbudsjettet.

For RSO er aktivitetene HUNT4, bioteknologi og NTNU Helse de som påvirker endringer i aktivitetsnivået. HUNT4 øker i aktiviteten utover tom 2018. Bioteknologi har siste tildeling i 2016, mens NTNU Helse går hele LTB perioden. I tillegg har fakultetet igangsatt et betydelig antall prosjekter for rekrutteringsstillinger som skal bidra til reduserte avsetninger på rammen i starten av langtidsperioden.